

หลวงพ่อกุญชรกับวัดสนามใน

“วัดสนามในนี้ เริ่มแรก อาตมามาจำพรรษาที่วัดชลประทาน ก็เกี่ยวข้องกับเรื่องกรรมฐานที่วัดชลประทาน เจ้าคุณปัญญาพร้อมด้วยเจ้าคณะจังหวัดเลย และคณะสงฆ์อื่นๆ ลงมติให้อาตมามาจำพรรษาที่วัดชลประทาน เมื่อมาจำพรรษาที่วัดชลประทาน ก็ปรากฏว่ามีโยมคนหนึ่ง คือคุณวิโรจน์ ศิริอัฐ และมหาสุขสันต์ เถ่าเป็นประวัตินี้เรื่องวัดสนามในนี้ เป็นวัดร้างมา ไม่มีพระ ไม่มีเณร รกรุงรัง ใครมาก็กลัวว่ามีผี มีอะไรต่าง ๆ ไม่มีคนเข้ามา เมื่อได้พูดตกลงกันแล้ว อาตมาก็ให้ลูกศิษย์หลายท่านเข้ามาอยู่ที่ตรงนี้

ที่แรกอาตมาก็ยังมาไม่ได้ เพราะยังมีการเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติธรรมอยู่ที่วัดชลประทาน ก็ต้องจำพรรษาที่วัดชลประทานอีก ๑ ปี พร้อมกันทั้ง ๒ ปี ปีแรก กับปีที่ ๒ ก็เลยมาจำพรรษาที่ตรงนี้ เมื่อมาจำพรรษาที่ตรงนี้ ก็อยากให้เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรม เพราะว่าวัดต่าง ๆ นั้นมีการก่อสร้างวัตถุกันมาก เช่น โบสถ์ เจดีย์ อะไรต่าง ๆ นั้นสร้างกันมากแล้ว

ที่วัดสนามใน ไม่ต้องสร้างอะไรให้มาก เพราะว่าเราจะดูธรรมชาติ ต้นไม้ หรือใบไม้ พื้นดินมันทำประโยชน์อะไรให้คนได้ เมื่อเรามาศึกษาที่ตรงนี้ ก็พร้อมๆ กันกับลูกศิษย์หลายท่าน ได้ตกลงกันเอาไว้ว่า ไม่ต้องสร้างอะไรมาก เพียงมีกุฏิเล็กๆ นอน แล้วก็พอกันแดดกันฝนเล็กๆ น้อยๆ เมื่อตกลงกันเช่นนั้น ก็ได้ปฏิบัติมาตั้งแต่บัดนั้นมา จนถึงบัดนี้ เมื่อถึงตอนนี้ก็ยังคงที่ พื้นที่ก็ยังเหมือนเดิม เป็นอย่างนั้น

ดังนั้น วัดนี้จึงเป็นสถานที่ปฏิบัติ ทุกคนมาปฏิบัติได้ วิธีปฏิบัติธรรมะก็ไม่เหมือนกันกับที่อาจารย์อื่นๆ ที่สอนกันมาวิธีที่อาจารย์อื่นๆ ที่สอนกันมานั้น ตัวของอาตมาเองหรือตัวของผมเองก็เคยปฏิบัติมาไม่น้อย ระยะเวลาที่เป็นโยมอยู่ เคยรักษาศีลเคยให้ทาน เคยทำกรรมฐานมา แต่ไม่รู้ว่าให้ทานคืออะไรรักษาศีลคืออะไร ทำกรรมฐานคืออะไรไม่รู้ เพียงทำตามครูอาจารย์มาเท่านั้นไม่เกิดสติ ไม่เกิดปัญญา ไม่เห็นแจ้ง ไม่รู้จริง

ที่วัดสนามใน ความเป็นอยู่ของพระเณร ตอนเช้า ตีสี่ ต้องตีระฆัง ทำวัตรเช้า พอตีทำวัตรเสร็จ ก็อบรมกันนะ ให้โอวาทแนะนำแนวปฏิบัติกันภายใน ๓๐ นาที หรือ ๒๐ นาที แล้วแต่โอกาสที่จะเหมาะสม เมื่อให้โอวาทพอเหมาะพอควรแล้ว ก็ออกไปบิณฑบาต เมื่อไป

บิณฑบาตมาแล้ว อาหารตกใส่บาตรมาทุกคน แม้ปัจจัยก็ตาม โดยมากคนกรุงเทพชอบมีปัจจัยใส่ในบาตร ไม่เหมือนกับอย่างที่บ้านนอก อย่างที่ชนบทบ้านนอกไม่ค่อยมี คนกรุงเทพต้องมีสตางค์ มีซอง มีซองปัจจัยมาใส่ในบาตร เมื่อมาถึงก็เก็บออกให้หมด เก็บปัจจัยออกในบาตรอาหารเก็บออกในบาตร มีกะละมังคอยรับไว้ แล้วคนหนึ่งก็คอยเก็บเอาอาหารจากกะละมังมาไว้ให้เป็นลื้อ ฐู่ไป(ผลักไป) แน่ะ... แบ่งเป็น ๒ ส่วน ส่วนหนึ่งก็เอาไว้กิน...ฉันกลางวัน ส่วนหนึ่งก็เอาไว้ฉันตอนเช้า เสร็จแล้วต้องตีระฆังสัญญาณ พระเณรก็เดินมาฉัน เมื่อนั้นแล้วพระเณรก็ไปล้างถ้วยล้างจานเอาเอง ล้างบาตรตัวเอง มันเป็นอย่างนั้น แล้วก็มาทำธุระหน้าที่ของตัวเองปฏิบัติตัวเอง รู้ตัวเอง เข้าใจตัวเอง ต้องมีหน้าที่อย่างนั้น -วัดสนามใน

ตอนกลางวันก็เหมือนกัน ตอนเช้าก็เหมือนกัน... ตอนเย็นบัดนี้ เวลาตีสี่ เอ้อ...เวลาสี่โมงหรือห้าโมง ก็ต้องตีระฆัง ทำวัตรเย็นกัน เมื่อทำวัตรเย็นเสร็จแล้ว ก็จะมีการอบรมกัน ให้ข้อคิดเตือนจิตสะกิดใจกัน เพื่อให้รู้ ให้ปฏิบัติ แต่ไม่ใช่จะมาเล่นๆ แต่โดยมากวัดสนามในไม่เคยคร้อน เพราะว่าไม่มีติเรกลามาก ไม่มีคนอยากเข้ามาอยู่ มาอยู่ก็เฉพาะบุคคลที่ต้องการปฏิบัติจริงๆ ปฏิบัติเพื่อรู้ คนที่ไม่อยากรู้ ก็มาอยู่ลำบากลำบาก รำคาญ เอ้า... ไม่อยากอยู่

ดังนั้น ที่มาอยู่น้อยๆ อย่างที่ร่มไม้ ต้นไม้ มันเป็นธรรมชาติของมันแล้วเราก็มาศึกษา กับธรรมชาติได้ หลักพุทธศาสนารวมลัดๆ สั้นๆ จับใจความได้ทันที”

(คัดจากแถบบันทึกเสียง รหัสท.๑๕)

มาที่นี่...มาทางนี้

ดังนั้น การมาที่นี่ต้องพยายาม ไม่ต้องนั่งนิ่ง ๆ – สอนกัน แนะนำกันให้มีวิธี ทำการเคลื่อนไหวอยู่เสมอ ทำเป็นจังหวะ ๆ พลิกมือขวาตะแคงขึ้น ยกมือขวาขึ้นครึ่งตัว เอามือขวาที่สะดือ - ทำอย่างนั้น แล้วก็พลิกมือซ้ายขึ้น ยกมือซ้ายขึ้นครึ่งตัว เอามือซ้ายเข้ามาทับมือขวาที่สะดือ แล้วเลื่อนมือขวาขึ้นหน้าอก เอามือขวาออกตรงข้าง แล้วก็ลดมือขวาที่ขาขวาตะแคงไว้ คว่ามือขวาที่ขาขวา - ให้รู้สึกทุกขณะ แล้วก็เลื่อนมือซ้ายขึ้นหน้าอก เอามือซ้ายออกตรงข้าง แล้วก็ลดมือซ้ายลงที่ขาซ้ายตะแคงไว้ คว่ามือซ้ายลงที่ขาซ้าย ทำอย่างนี้แหละ นี่แหละเรียกว่าการทำตัวเองจริง ๆ และผลของมันก็ต้องเกิดขึ้นจริง ๆ เพราะการกระทำอย่างนี้มันเป็นเหตุของมัน...

ถ้าทำจังหวะให้ติดต่อกันเหมือนลูกโซ่ มีความรู้สึกอยู่ทุกขณะ ยืน เดิน นั่ง นอน คู่เหยียด เคลื่อนไหวอย่างที่พระพุทธรเจ้าท่านสอนนั้น แต่เรามาทำเป็นจังหวะ ๆ พลิกมือขึ้น คว่ามือลง ยกมือไป เอามือมา ก้มเงย เอียงซ้าย เอียงขวา กะพริบตา อ้าปาก หายใจเข้า หายใจออก รู้สึกอยู่ทุกขณะ จิตใจมันนึกมันคิด รู้สึกอยู่ทุกขณะ อันนี้แหละวิธีปฏิบัติคือให้รู้สึกตัว ไม่ให้นิ่ง ๆ ไม่ให้นั่งสงบ คือให้มันรู้ ถึงจะสงบ เราก็ต้องมองถึงความไม่สงบที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ ต้องมองเห็นไปอย่างนั้น แต่ความสงบนั้นมันเป็นผลพลอยได้ เพราะการทำความรู้สึกตัวนี้เอง เป็นอย่างนี้ รับรองได้จริง ๆ เรื่องนี้

(จากหนังสือ “เริ่มต้นชีวิตใหม่” หน้า ๘ และ หน้า ๒๕)

ศึกษารรณะกับธรรมชาติ

ศึกษารรณะ ศึกษากับธรรมชาติมันจริงๆ มันก็ต้องรู้มาจากกฎของธรรมชาติมันจริงๆ เพราะธรรมชาติมันสอนให้เราจริงๆ เป็นอย่างนั้น

ตาจึงเป็นหน้าที่ของมองให้เห็น หูจึงเป็นหน้าที่ของฟัง จมูกจึงเป็นหน้าที่ของดม กายเราเป็นหน้าที่ที่สัมผัส เย็น ร้อน อ่อน แข็ง ลื่นนี้ กินอาหารเข้าไปเป็นหน้าที่ที่จะรู้รส จิตใจของเราเรียกว่าธรรมารมณ์เกิดขึ้นกับใจ คำว่าธรรมารมณ์เกิดขึ้น ก็คือ หมายถึง จิตใจเราปรากฏ พลิกแพลง เราต้องเห็นต้องรู้

เมื่อเรารู้จักหน้าที่ของคน เราต้องศึกษาความเป็นคน เนี่ยะ...ความเป็นมนุษย์ เรื่องเทวดา เรื่องพระอินทร์ พระ-พรหม แล้วก็ไม่ต้องศึกษาก็ได้ มันเป็นอย่างนั้น แต่เมื่อศึกษาความเป็นมนุษย์ได้แล้ว มันจะไหลไป เข้าไปสู่ความเป็นพระอรหันต์ ไม่ว่ายุคนี้ ยุคนี้ ไปเหมือนเดิม

ดังนั้น การศึกษารรณะจึงไม่ยาก ไม่ขึ้นอยู่กับสถานที่ที่ใดทั้งสิ้น ขึ้นอยู่กับตัวคน อยู่ที่ไหนก็ทำได้...

(คัดจากแถบบันทึกเสียง รหัส ท.119ม.)

พระแปลว่าผู้สอนคน

คำว่า “พระ” แบบนี้นั้น ไม่ได้หมายถึงการ โกงผม ตัดเล็บ นุ่งเหลือง ห่มเหลือง พระแบบนี้นั้นแหละที่เราแสวงหา “พระ” จึงแปลว่าผู้ประเสริฐ พระ จึงแปลว่า ผู้สอนคน แน่ะ... เข้าใจอย่างนี้ ประเสริฐมากที่สุด คุณดีความงาม ความรู้สึกตัวนี้ทำให้ผมเกิดความเข้าใจอย่างนี้ พอดีเป็นอย่างนี้ ใจมันเบา มีความสว่าง เห็น ใจมันเห็น ใจมันรู้เป็นทางไป แต่ไม่ใช่ทางอย่างที่ทางรถยนต์นี่นะครับ แต่มันเป็นทางไป แต่ใจมันเห็น ใจมันเห็น ใจมันรู้ ทางเดินไปหาพระพุทธเจ้า แน่ะ... เข้าใจอย่างนั้น

(หน้า ๙๒,๙๖ เริ่มต้นชีวิตใหม่)